

Χάγκεν Φλάισερ

Ομ. Καθηγητής στη νεότερη και σύγχρονη ελληνική και ευρωπαϊκή ιστορία

Διεύθυνση: Τ.Θ. 3809, 10210 Αθήνα

Τηλέφωνο: +30-6946969975 / +30 22950 52060

Fax: 210 724 8979

E-Mail: hagenfl@arch.uoa.gr

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Χάγκεν Φλάισερ γεννήθηκε στη Βιέννη το 1944, σπούδασε Ιστορία (και Επικοινωνία / MME) στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Από το 1977 ζει στην Ελλάδα. Από το 1985 είναι (και) Έλληνας πολίτης. Το 1979-1981 διδάσκει (ως επισκέπτης) νεότερη ιστορία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μετά από ένδεκα χρόνια διδασκαλίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (1981-1992) επέστρεψε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου διδάσκει έως σήμερα –ως ομότιμος πλέον μόνο στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών- νεότερη και σύγχρονη ελληνική και ευρωπαϊκή ιστορία.

Ερευνητικά έχει ειδικευτεί σε θέματα ελληνικής ιστορίας και ελληνογερμανικών σχέσεων στο 20^ο αιώνα, ενώ έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα σε διεθνή προγράμματα, καθώς και σε διεθνείς εξεταστικές και γνωμοδοτικές επιτροπές. (Π.χ. "Διεθνής Επιτροπή Ιστορικών" για το παρελθόν του τότε αυστριακού προέδρου Kurt Waldheim, 1987-1988 / European Scientific Foundation για τη συγκριτική ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και των συνεπειών του, 1994-2005 / Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για τα γερμανικά (πολεμικά) χρέη, Washington, State Department 1998 / Έκθεση για τα Εγκλήματα της Βέρμαχτ, 2001-2004.) Έχει ενεργή συμμετοχή σε περίπου 70 διεθνή συνέδρια, μεταξύ άλλων ήταν ο κύριος οργανωτής των πρώτων εν Ελλάδι επιστημονικών συνεδρίων για την περίοδο 1936-1944 (Αθήνα 1984), καθώς και για τον Ελληνικό Εμφύλιο (Αθήνα 1995).

Μετά τη συνταξιοδότησή του, το Τμήμα οργάνωσε προς τιμή του τριήμερο συνέδριο: «Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Εμφύλιος – Η δεκαετία του '40 και η μακρά σκιά της» (8.-10.11.2012).

Έχει συγγράψει περισσότερες από 100 επιστημονικές μελέτες. Ακολουθεί επιλογή:

1) Βιβλία

- *Η Ελλάδα υπό την Κατοχή του Άξονα. Βιβλιογραφική επισκόπηση.* Στο: Η Ελλάδα στη Δεκαετία 1940-1950, Αθήνα: Θεμέλιο, 1984, том. Β', σσ. 13-181.

- *Im Kreuzschatten der Mächte. Griechenland 1941-1944. (Okkupation - Kollaboration – Resistance)*, Frankfurt – Bern – New York, Peter Lang 1986. (2 τόμοι).
- Στέμμα και Σβάστικα. Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944. Αθήνα: Παπαζήσης, 1988/1995 (2 τόμοι).
- [επιμ. με Νίκο Σβορώνο:] Η Ελλάδα 1936-44. Δικτατορία - Κατοχή - Αντίσταση. Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Σύγχρονης Ιστορίας, Αθήνα: Μορφωτικό Ινστιτούτο ΑΤΕ, 1989.
- Με Διεθνή Επιτροπή Ιστορικών: The Waldheim Report, Copenhagen: Museum Tusulanum Press 1993.
- [επιμ. με Loukia Droulia]: Von Lidice bis Kalavryta: Widerstand und Besatzungsterror. Studien zur Repressalienpraxis im Zweiten Weltkrieg, Berlin, Metropol 1999.
- (επιμ.): Η Ελλάδα '36 - '49: Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο - Τομές και συνέχειες. Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.
- Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ (επιμ.), 'Εχθρός' εντός των τειχών. Όψεις του Δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2006.
- Οι Πόλεμοι της Μνήμης. Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος στη σύγχρονη δημόσια ιστορία. Αθήνα: Νεφέλη, 2008 (4^η εκδ.. 2012).

2) Άρθρα

- Πως έβλεπε το ΚΚΕ την Αντίσταση. *Αντί*, τχ. 18 (3.5.1975), σσ. 11-16.
- 'Anomalies' in the Greek Middle East Forces, 1941-1944. *Journal of the Hellenic Diaspora*, V: 3 (Fall 1978), σσ. 5-36.
- Το πρόβλημα της ποσοτικής αναλογίας (Sühnequote) στα γερμανικά αντίποινα κατά την Κατοχή. *Μνήμων*, 7 (1979-1980), σσ. 187-195.
- Contacts between German Occupation Authorities and the Major Greek Resistance Organizations. Sound Tactics or Collaboration? Στο: John O. Iatrides (Ed.), *Greece in the 1940s. A Nation in Crisis*. Hanover/ N.H. and London 1981, σσ. 48-60, 347-353.
- Νέα στοιχεία για τη σχέση γερμανικών αρχών κατοχής και Ταγμάτων Ασφαλείας. *Μνήμων* 8 (1980-1982), σσ. 189-203 (συν I-II).
- Η ναζιστική εικόνα για τους (Νεο-)Ελληνες και η αντιμετώπιση του άμαχου πληθυσμού από τις γερμανικές αρχές κατοχής. Στο: Βασίλης Κρεμμυδάς, Χρύσα

Μαλτέζου, Νικ. Μ. Παναγιωτάκης (επιμ.), *Αφιέρωμα στον Νίκο Σβορώνο*, Ρέθυμνο 1986, τ. Β', σσ. 369-394.

- Γεωστρατηγικά σχέδια της Ναζιστικής Γερμανίας για τη μεταπολεμική Κρήτη. *Τα Ιστορικά* 16 (1992), σσ. 135-158.
- Post Bellum. Das deutsche Venizelos-Bild nach dem Ersten Weltkrieg. Στο: Gunnar Hering (επιμ.), *Dimensionen griechischer Literatur und Geschichte. Festschrift für Pavlos Tzermias zum 65. Geburtstag*, Frankfurt κ.ά.1993, σσ. 209 - 249.
- The National Liberation Front (EAM), 1941-1947. A Reassessment. Στο: John O. Iatrides / Linda Wrigley (επιμ.), *Greece at the Crossroads. The Civil War and its Legacy*. University Park, Pennsylvania 1995, σσ. 48-89.
- Schwert und Olive. Besatzungsalltag in der "Festung Kreta" 1941-1945. Eine Dokumentation. Στο: Willi Benning (επιμ.), *Festschrift für Klaus Betzen* [Παρουσία, Παράρτημα 33] Αθήνα 1995, σσ. 81-178.
- Nationalsozialistische Besatzungsherrschaft im Vergleich. Versuch einer Synopse. Στο: Wolfgang Benz et al. (επιμ.), *Anpassung – Kollaboration – Widerstand. Kollektive Reaktionen auf die Okkupation*. Berlin 1996, σσ. 257 - 302.
- Σε αναζήτηση της "δημοκρατικής Αριστεράς" στην Ελλάδα: Δυτικοί προβληματισμοί για έναν πολυδιεκδικούμενο χώρο, 1945-1958, στο: *Ο Γεώργιος Καρτάλης και η δύσκολη δημοκρατία*, Αθήνα 1998, σσ. 143 - 177.
- Europas Rückkehr nach Griechenland. Kulturpolitik der Großmächte in einem Staat der Peripherie. Στο: Harald Heppner / Olga Katsiardi-Hering (επιμ.), *Die Griechen und Europa*, Βιέννη 1998, σσ. 125-191.
- Deutsche 'Ordnung' in Griechenland 1941-1944. Στο: Loukia Droulia / Hagen Fleischer, *Von Lidice bis Kalavryta: Widerstand und Besatzungsterror*, Berlin 1999, σσ. 151 - 223.
- Κατοχή και Αντίσταση 1941-1944. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τομ. ΙΣΤ, Αθήνα 2000, σσ. 8 - 57.
- Μακρόνησος 1950: Πρότυπο για τη Γερμανία του Ψυχρού πολέμου? Αμερικανικοί προβληματισμοί και συνταγές για τη δημοκρατική 'Αναμόρφωση'. Στο: *Ιστορικό Τοπίο και Μνήμη. Το παράδειγμα της Μακρονήσου*, Αθήνα 2000, σσ. 199-224.
- Griechenland. Das bestrittene Phänomen. Στο: Hermann Graml, Angelika Königseder και Juliane Wetzel (επιμ.), *Vorurteil und Rassenhaß. Antisemitismus in den faschistischen Bewegungen Europas*, Berlin 2001, σσ. 207-226.
- Στρατηγικές πολιτισμικής διείσδυσης των μεγάλων Δυνάμεων και ελληνικές αντιδράσεις, 1930-1960. στο: Χ. Φλάισερ (επιμ.), *Η Ελλάδα '36 - '49: Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο - Τομές και συνέχειες*. Αθήνα 2003, σ. 87-120.
- The Past Beneath the Present. The Resurgence of World War II Public History After the Collapse of Communism: A Stroll Through the International Press", *Historiein*, 4 (2004), σ. 45-130.
- Deutsche 'Wiedergutmachung' in Griechenland, *Geschichte in Wissenschaft und Unterricht*, 56: 5/6 (2005), σ. 308-315.
- Authoritarian Rule in Greece (1936 – 1974) and its Heritage, στο: Jerzy W. Borejsza / Klaus Ziemer (επιμ.), *Totalitarian and Authoritarian Regimes in Europe. Legacies and Lessons from the Twentieth Century*. New York/Oxford 2006, σ. 237 – 275.

- [με Despina Konstantinakou:] Ad calendae graecae? Griechenland und die deutsche Wiedergutmachung, στο: H.-G. Hockerts et al. (επιμ.), *Grenzen der Wiedergutmachung. Die Entschädigung für NS-Verfolgte in West- und Osteuropa 1945-2000*, Göttingen 2006, σ. 375 – 457.
- ‘Endlösung’ der Kriegsverbrecherfrage. Die verhinderte Ahndung deutscher Kriegsverbrechen in Griechenland, στο: Norbert Frei (επιμ.), *Transnationale Vergangenheitspolitik. Der Umgang mit deutschen Kriegsverbrechern nach dem Zweiten Weltkrieg*, Göttingen 2006, σ. 474-534.
- [με Νίκο Παπαναστασίου:] Το «οργανωμένο χάος». Η γερμανική κατοχική διοίκηση στην Ελλάδα. Στην: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα*, τομ. Γ1, Αθήνα: Βιβλιόραμα 2007, σ. 100-149.
- Was wäre wenn ... Die ‘Bewältigung’ der kommunistischen Niederlage im griechischen Bürgerkrieg nach Wiederherstellung der Demokratie (1974-2006) στο: Ulf Brunnbauer / Stefan Troebst (επιμ.): *Zwischen Amnesie und Nostalgie. Die Erinnerung an den Kommunismus in Südosteuropa*. Köln/Weimar/Wien: Böhlau, 2007, σ. 27-45.
- Der lange Schatten des Krieges und die griechischen Kalenden der deutschen Diplomatie, στο: Chryssoula Kambas & Marilisa Mitsou (επιμ.), *Hellas verstehen. Deutsch-griechischer Kulturtransfer im 20. Jahrhundert*. Köln: Böhlau, 2010, σσ. 205 – 240.
- Hitler’s Europe: Aspects of national Socialist Occupation Policy, 1930-1945, στο Hu Dekun (επιμ.), *The Experience of Occupation, 1931-1949*, Wuhan: Wuhan University Press 2010, σ. 216-223. (Στον ίδιο τόμο, το άρθρο και στα κινέζικα)
- Οι Έλληνες και οι «άλλοι». Λεξικογραφικές ερμηνείες εθνικής ταυτότητας. *Νέα Εστία*, τχ. 1844 (2011), 910-936.
- Ενθυμήσεις γύρω από την «Υπόθεση Βαλντχάιμ», Στο: Δέσποινα Ι. Παπαδημητρίου / Σεραφείμ Ι. Σεφεριάδης (επιμ.): *Αθέατες όψεις της Ιστορίας. Κείμενα αφιερωμένα στον Γιάννη Γιανουλόπουλο*. Αθήνα, Ασίνη 2012, σ. 95-114. (Το άρθρο δημοσιεύθηκε και στα γερμανικά και στα βουλγάρικα)
- Les Fleurs du mal. The Need to confront Holocaust Distortion, στο: H.G. van der Wilt, J. Vervliet, G.K. Sluiter and J.Th.M. Houwink ten Cate, (επιμ.): *The Genocide Convention, The Legacy of 60 Years*, The Hague, Brill Publishers 2012.
- Το γερμανοελληνικό ... τρίγωνο, 1949-1989: Πολιτικές σκοπιμότητες και στρατευμένες μνήμες των δύο γερμανικών κρατών και της Ελλάδας. Στο: Κυριάκος Δ. Κεντρωτής (επιμ.): *Μετά το «τέλος» της Ιστορίας*. Αθήνα: Σιδέρης, 2012, σ. 67-79.

Τρέχοντα ενδιαφέροντα: «Κληρονομιά» του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου / Το Ολοκαύτωμα / Μνήμες και πολιτική «επικαιρότητα» της ιστορίας, / Πολιτιστικές σχέσεις των μεγάλων Δυνάμεων και της Ελλάδας.